

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Лісова меліорація»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність «205 Лісове господарство»
Освітня програма «Лісове господарство»
Рік навчання 3; 4, семестр 5; 7
Форма здобуття вищої освіти (денна, заочна)
Кількість кредитів ЄКТС 4,0
Мова викладання (українська)

Лектор навчальної
дисципліни

Соваков Олександр Вікторович, к. с.-г. наук, доцент
кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій

Контактна інформація
лектора (e-mail)
URL ЕНК на
навчальному порталі
НУБіП України

корпус 1, к. 133, тел. 527-82-37,
e-mail: sovakov@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2440>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс «Лісова меліорація» є комплексною дисципліною, яка передбачає набуття студентами, які навчаються за спеціальністю «Лісове господарство», теоретичних знань та практичних навичок щодо створення і використання лісових насаджень для поліпшення мікроклімату, зниження шкідливої дії посух, суховіїв, дефляції та ерозії ґрунтів, господарського освоєння непридатних земель, поліпшення водного режиму річок і водоймищ, захисту шляхів транспорту. Знання студентів теоретичного матеріалу з лісової меліорації необхідні в лісовому господарстві для формування у студентів специфічних навичок щодо наукових узагальнень, здатності використовувати базові знання при вирішенні задач для захисту території держави від ерозійних процесів. Дисципліна базується на попередніх знаннях студентів з дендрології, геодезії, лісової таксації, біометрії та ін.

Компетентності навчальної дисципліни:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складені задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризуються комплексністю та відповідністю природних зональних умов.

загальні компетентності (ЗК):

Знання та розуміння лісових насаджень, їхнього проектування та функціонального значення (ЗК 7)

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК8)

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК9)

Прагнення до збереження навколишнього середовища (ЗК10)

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання (СК3).

Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів (СК4).

Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та

формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду (СК5).

Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання(СК6).

Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів (СК11).

Програмні результати навчання навчальної дисципліни ПРН4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

ПРН5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.

ПРН6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.

ПРН7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.

ПРН9. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання.

ПРН10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.

ПРН11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.

ПРН12. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог.

ПРН15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні роботи/ самостійні роботи)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання, бали
3 семестр				
Модуль 1. Полезахисне лісорозведення				33
Тема 1 Лісова меліорація як наукова дисципліна. Історія захисного лісорозведення	2/2/4	Знати види полезахисних лісових насаджень їх вплив на прилягаючу територію, особливості використання різних видів їх конструкцій у розрізі ґрунтово-кліматичних зон.	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn).	<i>Виконання та здача практичних робіт</i> – зараховано.
Тема 2 Несприятливі природні явища та загальні відомості про ерозію ґрунтів	2/2/4		<i>Виконання та здача практичної роботи</i> (в методичних рекомендаціях та самостійно).	<i>Модульна тестова робота</i> в eLearn.

Тема 3 Протиерозійна організація території господарства	2/2/4	Вміти на основі знання уміти проектувати полезахисні лісові насадження використовуючи плани у горизонталях з масштабом 1:10000 та 1:25000 сті та іншої техніки вибрати необхідну сталь, чавун, інші сплави та вірно вибрати необхідні режими їх термічної обробки. Використовувати сучасне лабораторне обладнання та прилади для дослідження складу, будови та властивостей полезахисних лісових смуг.	<i>Виконання самостійної роботи</i> (завдання в методичних рекомендаціях та eLearn). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).	<i>Самостійна робота</i> – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 4 Агролісомеліоративне районування. Асортимент деревних видів рослин	2/2/4			
Тема 5 Схеми змішування захисних лісових насаджень	2/2/4			
Модуль 2. Ерозія ґрунтів та боротьба з нею				33
Тема 6. Агротехніка створення захисних лісових насаджень та агротехнічний догляд за лісовими смугами	2/2/4	Знати основні способи обробітку ґрунту під полезахисні лісові смуги у межах різних ґрунтово-кліматичних зон. Підбирати види рубок догляду щодо формування та підтримання конструкцій у полезахисних лісових смугах. Проектувати види яружно-балкових та водоохоронних насаджень. Вміти на основі знання умов території проектувати види захисних насаджень відповідно до їх функціонального призначення. Використовувати сучасне лабораторне обладнання та прилади для дослідження складу, будови та властивостей матеріалів, яружно-балкових та водоохоронних насаджень.	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). <i>Виконання та здача лабораторної роботи</i> (в методичних рекомендаціях та самостійно). <i>Виконання самостійної роботи</i> (завдання в методичних рекомендаціях та eLearn). <i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).	<i>Виконання та здача лабораторних робіт</i> – зараховано. <i>Модульна тестова робота</i> в eLearn. <i>Самостійна робота</i> – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 7. Лісівничий догляд за лісовими смугами	2/2/4			
Тема 8. Заліснення яружно-балкових земель	2/2/4			
Тема 9. Водоохоронні лісові насадження	2/2/4			
Можливість отримання додаткових балів:	Додаткові бали можна отримати за підготовку доповіді та участь в студентській конференції		до 10 балів	
Модуль 3. Гідротехнічні протиерозійні споруди. Піски, їх закріплення та господарське освоєння				34
Тема 10. Гідротехнічні споруди	2/2/4	Знати основні гідротехнічні споруди, які використовуються у лісовому господарстві. Підбирати види деревних та трав'яних рослин для закріплення пісків та піщаних територій. Обґрунтовувати види	<i>Підготовка до лекцій</i> (попереднє ознайомлення з презентацією та лекцією в eLearn). <i>Виконання та здача лабораторної роботи</i> (в	<i>Виконання та здача лабораторних робіт</i> – зараховано.
Тема 11. Загальні відомості про піски та піщані землі	2/2/4			
Тема 12. Закріплення рухомих пісків	2/2/4			
Тема 13.	2/2/4			

Лісомеліорація транспортних магістралей		захисних насаджень, що здатні забезпечувати захист від ерозійних процесів на транспортних магістралях та гірських територіях.	методичних рекомендаціях та самостійно).	Модульна тестова робота в eLearn.
Тема 14. Меліорація гірських ландшафтів	2/2/4		<i>Виконання самостійної роботи</i> (завдання в методичних рекомендаціях та eLearn).	<i>Самостійна робота</i> – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 15. Економічна ефективність захисного лісорозведення	2/2/4	Вміти на основі знання щодо видів ерозійних процесів на маістралях та гірських ландшафтах проектувати різні види захисних насаджень та розраховувати їхню економічну ефективність Використовувати сучасне лабораторне обладнання та прилади для дослідження впливу захисних лісових насаджень на прилеглу територію	<i>Підготовка та написання модульної контрольної роботи</i> (тестова - в eLearn).	
Всього за семестр	30/30/60	-	-	70 100*0,7 (максимум 70 балів)
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:	НАПРИКЛАД Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	НАПРИКЛАД Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	НАПРИКЛАД Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Лісова меліорація. Методичні вказівки до курсового проектування для

студентів ННІ лісового і садово-паркового господарства спеціальність 205 «Лісове господарство». Малюга В.М., Дударець С.М., Соваков О.В., Лобченко Г.О. К. : НУБіП України, 2019. 99 с.

2. Лісова меліорація. Методичні до проведення практичних занять та виконання самостійної роботи студентів ОС «Бакалавр» спеціальності 205 «Лісове господарство». Малюга В.М. та ін. ; за ред. Малюги В.М. К. : НУБіП України, 2020. 101 с.

3. Лісові меліорації: підручник. / Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Малюга В.М., Дударець С.М., Соваков О.В. К.: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2022. 310 с.

4. Системи захисту ґрунтів від ерозії: підручник. За ред. О.І. Пилипенка. К. : Видавничий дім «Кондор», 2019. 372 с.